BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 353 Joi 29 Decembrie 1938
14 Pagini P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN TARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Reorganizarea micilor exploatări agricole țărănești

Cele 1000 de pluguri, pe care, cu prilejul sărbătorilor Crăciunului, M. S. Regele le-a dăruit țăranilor lipsiți de mijloace, ar trebui să fie un îndemn, ca să dăm toată importanța ce se cuvine în economia noastră națională, muncitorului țăran agricol.

Să nu uităm că, dacă reforma noastră agrară, așa cum a fost concepută și aplicată, a avut caracterul unei adevărate revoluții sociale și a unui mare act de justiție față de pătura țărănească, ea n'a rezolvat și problema agrară din punctul de vedere economic. Fărămițarea proprietății rurale mari în proprietăți mici și mijlocii a modificat profund structura exploatărilor agricole și a influențat asupra economiei naționale. Autorii reformei agrare au avut mai mult în vedere scopul social al ei, lăsând partea economică să fie rezolvată după operațiunea împroprietăririi.

In împrejurările de atunci nu se putea proceda altfel, căci trebuia să se examineze și noile condiții economice ale României întregite.

Din experiențele făcute până acum, s'a dovedit că proprietățile mici țărănești nu dau o producție în raport cu valoarea pământului și munca depusă, de oarece utilajul agricultorului rural este foarte sărăcăcios și primitiv, iar mijloacele sale financiare sunt atât de minime, în cât nu poate organiza o exploatare rațională.

Dacă marile exploatări agricole, rău organizate și încărcate de datorii, nu pot fi salvate decât prin sacrificii, cele mici și mijlocii prezintă posibilități de îmbunătățire în vederea intensificării producției lor, prin asigurarea utilajului de care au nevoie și a alcătuirii unui inventar impus de acest tip de exploatare.

In Polonia, după aplicarea reformei agrare, mii de exploatări agricole, de toate categoriile, produceau prea puțin în raport cu calitatea solului și întinderea culturilor; iar cele mari erau amenințate, din cauza datoriilor. Atunci, printr'o serie de legi, s'au creiat noi forme economice și condiții favorabile intensificării producției de cereale, leguminoase, plante industriale etc., — atât prin îmbunătățirea utilajului agricol, cât și printr'o organizare a exploatărilor mijlocii și mici, adaptată noilor forme economice introduse.

Și noi trebue să luăm măsuri în vederea creării unor condiții din ce în ce mai bune exploatărilor agricole țărănești, prin înzestrarea lor cu uneltele, mașinile și vitele necesare, ca și prin îndrumări practice privitoare la intensificarea și varietatea producției.

Ingrozitoarea nenorocire
de cale ferată din Sudul Basarabiei
Două trenuri de persoane, în plină viteză, s'au ciocnit între stațiile Etulia și Fricăței
93 de morți, 142 răniți

In ziua de 24 Decembrie crt. ora 18 a avut loc ciocnirea trenurilor personale No. 7004 și 8121 între stațiile Frecăței și Etulea din Sudul Basarabiei.

După constatările în curs, au căzut victime 235 de călători, dintre cari 93 morți și restul răniți. Locomotivele ambelor trenuri și 7 vagoane de clasă au fost grav avariate.

La fața locului au sosit d-nii Mihail Ghelmegeanu, ministrul lucrărilor publice și comunicațiilor, dr. general Marinescu, ministrul sănătății, general Mihail Ionescu și director general Ion Macovei.

Din știrile și constatările făcute rezultă că, în general, circulația a fost periclitată prin întreruperea comunicațiilor telegrafice și telefonice, pricinuită de poleiul neobișnuit care a împiedicat în continuu repunerea în funcțiune a firelor.

Din această cauză, în general, circulația trenurilor se face cu cele mai mari greutăți în Basarabia, Moldova și Muntenia.

Ciocnirea dela Frecăței s'a produs, în special, din cauza avizului dat în scris de șeful ajutor al stației Galați, contrar instrucțiunilor în vigoare ale Căilor Ferate.

Prin acest aviz s'a dispus schimbarea încrucișerii trenurilor, la stația Etulea în loc de stația Frecăței, unde trebuia să aibă loc după itinerariul în vigoare.

La această vinovăție recunoscută de șeful ajutor dela Galați, s'a adăugat și vina șefului de gară dela stația Frecăței. Acesta a executat schimbarea încrucișerii trenurilor, cu toate că anterior și personal dăduse aviz stației următoare Etulea, prin care dispusese ca încrucișerea trenurilor să se facă în stația sa, potrivit itinerariului normal.

Șeful de gară din Frecăței nu a revocat acest aviz când a executat ordinul dela Galați.

Din această cauză, trenurile personale au pornit în acelaș timp în sens contrar, ciocnindu-se între stațiile Frecăței și Etulea.

In urma măsurilor luate la fața locului, s'a dat în circulație linia și se lucrează la repararea firelor telefonice.

Toți rănițiii au fost internați în spitalele dela Galați, Cuza Vodă și Bolgrad.

Domnul ministru al sănătății a dispus executarea tuturor măsurilor necesare pentru îngrijirea răniților și aprovizionarea materialului sanitar.

S'au format trenuri sanitare speciale.

Parchetele de Covurlui și Ismail instruesc pe cei vinovați din punct de vedere al răspunderilor penale.

Administrația Căilor Ferate a destituit pe conducătorul inspecției de mișcare din regiunea Galați, pe subșeful stației Galați, pe șeful stației Frecăței și a pus în disponibilitate pe șeful stației Galați.

De îndată ce vor fi terminate toate cercetările, sancțiunile vor fi completate.

Pentru siguranța circulației s'au luat următoarele măsuri:

a) Menținerea suspendărei trenurilor de marfă;

b) Reducerea numărului trenurilor de călători și reglementării circulației lor în paralel, pentru evitarea încrucișărilor, în anumite stațiuni, până la restabilirea comunicațiilor telegrafice și telefonice.

c) Urgentarea restabilirii comunicațiilor telegrafice și telefonice pe o întindere de 700 km., făcându-se apel și la concursul militarilor.

Lista morților identificați până aseară

Dăm mai jos numele morților identificați până acum în accidentul de tren din Basarabia:

General D. Gavrilescu, comandantul brigăzii de artilerie din Ismail.

Colonel Virgil Mironescu, prefectul județului Orhei.

Căpitan Ion C. Mihăilescu, de la centrul de recrutare Cetatea Albă.

Locotenent Ion Dutescu, din reg. 28 infanterie Ismail.

Locotenent Alexandru Negreanu, din reg. 28 infanterie Ismail.

Jandarmul Dincă Trandafir din comuna Lerida jud. Bihor.

Soldatul Zatei Simion din reg. 1 pionieri, comp. 8 mitraliere.

Fruntașul Sârbu Gheorghe din bat. de gardă, originar din jud. Tighina.

Soldatul Moșoaga Chirilă din Cetatea Albă.

Soldatul Canjeu Alexandru din reg. 1 C. F. R.

Caporalul Dobrin Dumitru din reg. 22 artilerie, originar din com. Anadol, jud. Ismail.

Soldatul Zaharia Mihai ctg. 1938, reg. 25 infanterie.

Soldatul Luca Constantin ctg. 1938 reg. 3 art. grea.

Soldatul Dlagonescu Mihai ctg. 1938, reg. 33 infanterie.

Soldatul Mureș Tihan, reg. 3 roșiori.

Soldatul Buner Pavel ctg. 1938 originar din comuna Itvichișa, jud. Tighina.

Solon, șef de tren.

Iosif Highinschi, funcționar C. F. R.

Hodorovschi Simion, muncitor C. F. R. Tighina.

Munza Spiridon, mecanic din Galați.

Alexandru Dumitru, funcționar C. F. R. Galați, domiciliat str. Dr. Carnabel nr. 80.

Barlov Alexandru, ceferist, remiza Basarabeasca.

Ganza Grigore, conducător C. F. R. inspecția 10 M. Chișinău.

Elev Dumitru G., plutonier C. R. Tulcea.

Belinski, student.

Grofițeanu Nicolae, student originar din comuna Ilizeni, jud. Dorohoi.

Soldatul Poloz Timotei, din reg. 6 călărași.

Croitoru D. Teodor, 31 ani din comuna Dezginger Tighina.

Temișila Tănase, Timișoara, str. Cazărmii.

Casov Gheorghe ctg. 1936, comuna Desghinger-Tighina.

Iancuvescu Alion din Roman.

Drăgăneanu G. din comuna Gura Bacului.

Lizenco Chirilă, 22 de ani din comuna Ceplan, Cetatea Albă.

Stan Petre, din orașul Constanța, str. General Manu nr. 26.

Teodor Coandă, 20 ani, din comuna Desghinger-Tighina.

Capsomanu D. Ion, 32 ani, din com. Desghinger-Tighina.

Jandarmul soldat Clement Ilie, comuna Crasna, Cetatea Albă.

Iordache Stan, 28 ani, din comuna Nicolae Fleva, R. Sărat.

Stoica Ilie, ctg. 1908, din comuna Găvănoasa, jud. Cahul.

Gruncievschi Ignat, din Reni, jud. Ismail.

Pobunchi Leonte, comuna Chițcani-Tighina.

Soldatul Liponciu Simion, din Școala pregătitoare de ofițeri București.

Ionescu Octavian, din comuna Dâmpeni, Botoșani.

Ifrim Constantin, din comuna Mărginet, județul Bacău.

Drăgan Leonte, din comuna Cuza Vodă-Ismail.

Iutca Cleru, dela Camera de Comerț din Ismail.

Petre St. Pandor.

Schneider Victor, lăcătuș mecanic, București.

Epure Gheorghe.

Stan I. Grigore, com. Chicna, jud. Ilfov.

Ruptov Nicolae, București.

Opreilă Marin, Trănav-Reni.

Un ceferist nidentificat.

Două trenuri de persoane s'au ciocnit in Ardeal

Trei morți și șase răniți

O violentă ciocnire de trenuri s'a produs în seara zilei de 23 Decembrie în stația Cisteiul Român, situată în Ardeal între Blaj și Teiuș.

Iată amănuntele primite la direcțiunea generală C. F. R. în legătură cu acest accident:

Trenul de persoane 3018 plecat din stația Podul Mureș la orele 17,24 a sosit la Cisteiul Român la ora 17,40, de unde urma să ridice 4 vagoane cu militari.

Pentru aceasta impiegatul de mișcare a dispus ca întregul tren să intre pe linia 3-a pentru a lua vagoanele și a elibera linia 2-a, pentru trenul accelerat 301 București-Oradea Mare, care trecea fără oprire.

In timp ce trenul 1018 manevra între semnalul de distanță și primul ac, a fost ciocnit de trenul accelerat 301, care a trecut pe lângă semnal pus pe oprire și neiluminat. Accidentul s'a întâmplat la orele 17,45 când se înoptase.

Mecanicii trenului accelerat 301, care era remorcat de 2 locomotive, nu au fost atenți la semnalul de distanță, pus pe oprire, pe care declară că l-au văzut în ultimul moment, deoarece nu era iluminat. Cum între semnalul de distanță și locul accidentului este o cale de 550 m., acceleratul 301, ce mergea cu o viteză de 70 km. pe oră, putea fi oprit, sau în cel mai rău caz viteza mult micșorată, iar accidentul nu ar fi avut asemenea proporții.

Sunt trei morți: notarul public Dublesți Gheorghe, din Sibiu, medicul locotenent Ștefănescu Nicolae, din divizionul 3 Obuzerie de Munte și fochistul Pană Petre, dela una din locomotivele acceleratului 301.

Răniți sunt: controlorul C. F R. Clipea Vasile, controlorul financiar Mihailovici Ion, d-ra Victoria Roina din Blaj, locot. dr. Emil Mayer din Sebeș-Alba, maiorul Cotae Alexandru din reg. 3 Vânători de Munte Ajud și soția maiorului Cotae.

Toți rănițiii au fost ridicați cu un vagon de ajutor și însoțiți de medicul circumscripției C. F. R Teiuș, au fost trimiși la spital.

Ancheta întreprinsă de organele c. f. r. la fața locului a stabilit că vinovați de acest accident sunt: impiegatul de mișcare Oarga Gheorghe de serviciu în stația Blaj, care nu a emis ordin de circulație pentru trenul 301, cu mențiunea că va fi cu mare atenție la semnalul de distanță, impiegatul de mișcare Cotoiu Ion, de serviciu în stația Cisteiul Român, mecanicii trenului accelerat 301 Burețea Ion și Ploștineanu Marin, șeful de tren Mazilu G. Marin și acarul Stanciu Russalin.

Din cauza acestui accident trenurile 301, 202, 31, 3018, 3021, 3009 și 3022 au fost nevoite să circule prin transbordare.

In prezent linia care fusese deteriorată pe o mare întindere a fost refăcută și circulația restabilită.

Cum s'a prăbușit avionul „Set" lângă Gherla
Noui amănunte

Gherla, 23 Dec.

Eri la ora 10 dimineața un avion de vânătoare dela flotila de aviație Someșeni s'a prăbușit lângă podul de fier, din dreptul comunei Mintiu.

Căderea avionului a fost observată chiar din oraș și imediat s'a pornit la locul accidentului cu mașini.

Locuitorul Alex. Bunea, din Bunești, care se afla la 200 m. de locul unde a căzut avionul a alergat să dea ajutor piloților.

Truda i-a fost zadarnică, însă, căci piloții, cari erau sub sfărâmăturile avionului, nu mai dădeau semne de viață.

Imediat au sosit apoi d. Onițiu, șeful poliției din Gherla și șeful postului de jandarmi din Mintiu și vreo câteva sute de curioși.

La fața locului au mai venit d-nii: col. Petrescu, prefectul județului, însoțit de d. căpitan Ștefănescu și primprocuror Spireanu, comandor Cernescu, comandantul flotilei, comandor Radu și medicul Diacicov.

Deși avionul s'a prăbușit numai dela 10—20 m. înălțime, aparatul care era un „Set" de vânătoare s'a sfărâmat complet, făcând o gaură adâncă în pământ.

De sub sfărâmăturile avionului au fost scoși sublocotenentul aviator Orest Radomschi, în vârstă de 23 ani, originar din Cernăuți, și adjutantul pilot Dinu Aurel.

Trupurile aviatorilor erau oribil mutilate și fără capete, cari le-au fost complet sdrobite, creierii fiind împrăștiați împrejur, pe o distanță de câțiva metri.

La mâna ofițerului Radomschi s'a găsit ceasul de mână, oprit la ora 10 fără 2 minute, data exactă a prăbușirii.

CE DECLARA UN MARTOR OCULAR

Săteanul Alex. Bunea care, cum am spus, se găsea lângă locul accidentului, povestește următoarele :

După ce avionul a evoluat deasupra Gherlei a început să scoboare, făcând să se audă pocnituri în tempo neregulat.

Avionul a scobortât până la câțiva metri de pământ, vaind să ateriseze, dar negăsind loc potrivit, s'a ridicat din nou câțiva metri de pământ, voind pe de podul de fier, a voit să facă un viraj înapoi, întrucât în față numai avea teren potrivit de aterisat.

Dar în momentul acela avionul s'a răsturnat, coborând vertiginos cu elicea în pământ.

La atingerea cu pământul s'a auzit o bubuitură formidabilă, din cauza exploziei rezervorului de benzină.

In urma cercetărilor făcute și a mărturiilor martorilor, s'a ajuns la concluzia că avionul s'a prăbușit din cauza unui defect al motorului și a pierderii de viteză.

Ambii aviatori erau necăsătoriți și făceau ultimul sbor înainte de sărbători.

Rămășițele nefericiților sburători au fost transportate la Someșeni.

Moartea lor a produs o profundă impresie în rândurile populației, care, deși de 20 ani era obișnuită să vadă sburând avioane zilnic, a fost cruțată de asemenea nenorociri.

Serbarea datinilor de Crăciun la Palatul Regal

M. S. Regele și Marele Voevod Mihai primind urările prezintate de Straja Țării

Războiul din Extremul-Orient

Artilerie grea japoneză, apropape de Hankeu, gata să intre în acțiune

Tensiunea dintre Statele-Unite și Germania

Se va crea o escadră americană permanentă în Atlantic ?

New-York, 24 (Rador). — „New-York Herald Tribune" afirmă că în cercurile inițiate din Washington se crede că președintele Roosevelt va sublinia, în mesagiul de deschidere a Congresului din 4 Ianuarie 1939, tensiunea raporturilor dintre Statele Unite și Germania. Mesagiul va adăuga că aceasta este un motiv în plus pentru ca Statele Unite să-și întărească apărarea.

Ziarul crede că tensiunea este gravă și că s'ar putea ajunge la ruperea relațiilor diplomatice între cele două țări.

Deasemeni ziarul pune în legătură tensiunea actuală cu creearea unei escadre permanente în Atlantic, care va fi compusă din patru cuirasate, opt crucișătoare și 25 de distrugătoare.

Presa germană continuă criticile la adresa guvernului american

Berlin, 24 (Rador). — *Ziarele germane critică cu violență răspunsul defavorabil dat de d. Sumner Welles protestului german împotriva cuvintelor rostite de d. Ickes.*

„Voelkischer Beobachter", examinând atitudinea Statelor-Unite, afirmă că personalitățile din conducerea acelui stat vor să deslănțue o „campanie generală" contra Reichului, căreia îi lipsește orice justificare. Ziarul adaugă că aceste tendințe nu sunt decât expresia unor „interese obscure". Poporul american, încheie ziarul, este sistematic împiedecat de a cunoaște realitatea și pus în imposibilitatea de a dejuca mașinațiile acelora care îl înșeală.

„Deutsche Allgemeine Zeitung" scrie că ar trebui să se amintească Statelor-Unite cuvintele ministrului german al afacerilor străine, care, de curând, a mai declarat că poporul american și cel german vor să trăiască în pace. Sau, se întreabă ziarul, America de Nord a fost atât de mișcată de refuzul pe care i l-a dat America de Sud încât se încearcă a se ascunde acea decepție printr'o campanie împotriva Reichului?"

Englezul care a tras primul foc in războiul mondial

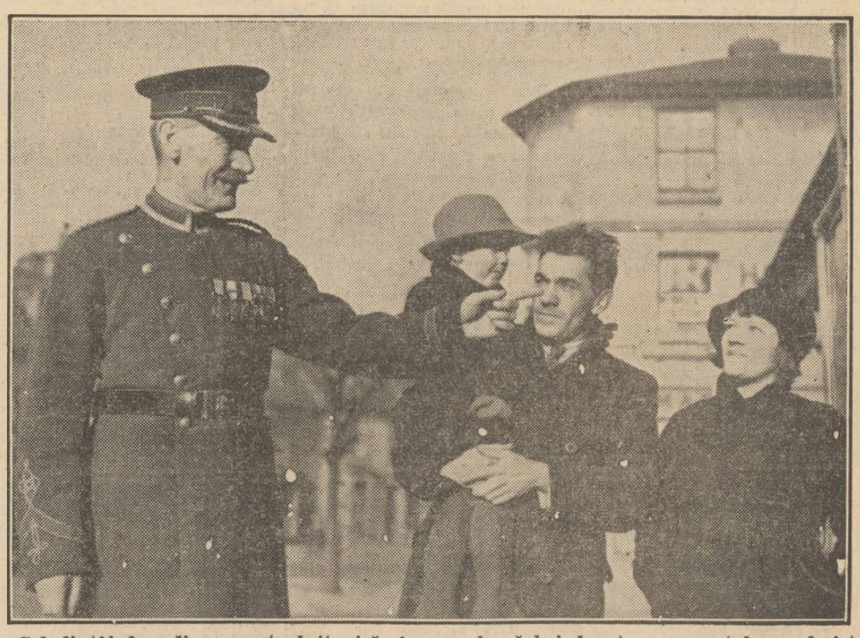

Cel dintâi foc, din armata britanică, în marele război, l-a tras sergentul cavalerist E. D. Thomas.
Atunci a fost rănit un ofițer german din armata lui Von Kluck
Pe locul unde s'a tras acest prim foc, se va ridica un monument